

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001376

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-03-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №35-ас/ВС від 20.06.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панченко Марина Миколаївна

2. Maryna M. Panchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1288-6374

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 29-05-2024

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ1/2024 (ID 5129)

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.54.32

Тема дисертації:

1. Стратегічні напрями розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу України
2. Strategic directions of the development of innovation and investment potential of Ukraine

Реферат:

1. Дисертація присвячена вирішенню важливого науково-практичного завдання розробки теоретичних засад, методичних положень та практичних рекомендацій щодо розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Для вирішення цього завдання уточнено зміст таких понять, як «інновації», «інвестиції», «потенціал», «інноваційно-інвестиційний потенціал». Визначено особливості розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу в умовах активізації численних ризиків та загроз на рівні держави, регіону та суб'єктів бізнесу. Виявлено у процесі вивчення теоретичних основ розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу національної економіки множинність підходів до визначення змісту основних його складових, критичний аналіз яких дав змогу поглибити розуміння їхнього змісту з урахуванням впливу ризиків і загроз, а

саме: інновації – кінцевий вид діяльності, результатом якого є впровадження нововведень, що стає можливим в умовах подолання ризиків зовнішнього та внутрішнього середовища, у вигляді нових або удосконалених існуючих технологій, продукції, послуг або інших організаційно-технічних рішень, які мають безпековий, економічний, соціальний, науково-технічний, екологічний та інші ефекти; інвестиції – тимчасово вільні кошти інвестора, їх максимальна диверсифікація в умовах підвищених ризиків та розміщення з метою отримання вигід у майбутньому. Деталізація змісту зазначених понять стало базовим конструктом для визначення поняття «інноваційно-інвестиційний потенціал» як сукупності об'єктивних умов розвитку країни, її характеристик, які сприяють залученню інвестицій в інноваційний процес та роблять можливим їх примноження в умовах підвищених ризиків зовнішнього та внутрішнього середовища з метою розвитку наукоємних виробництв, збільшення обсягів виробництва товарів з високим вмістом доданої вартості та зрештою – підвищення економічних, соціальних, технологічних, екологічних ефектів у суспільстві через інвестиції в науково-технічний прогрес та розвиток бізнес-середовища. Доведено, що для інноваційно-інвестиційного потенціалу характерні такі взаємопов'язані і взаємообумовлені етапи його відтворювального циклу як формування, реалізації, використання, збереження та розвитку. Окреслено почерговість проведення оцінювання інноваційно-інвестиційного потенціалу: по-перше, визначення цілей, завдань оцінювання інноваційно-інвестиційного потенціалу, наявної методичної бази оцінювання та закордонних аналогів; по-друге, дослідження факторів впливу на формування та реалізацію інноваційно-інвестиційного потенціалу за короткостроковою та довгостроковою ознакою; по-третє, проведення SWOT-аналізу інноваційно-інвестиційного потенціалу та здійснюється формування комплексу оціночних показників. Розроблення методики оцінювання інвестиційної привабливості; формування комплексу оціночних індикаторів у розрізі економічного, інноваційного, трудового та ресурсно-інфраструктурного компонентів; визначення інтегрального показника рівня інноваційно-інвестиційного потенціалу; по-четверте, визначення стратегічних орієнтирів реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Запропоновано ключові пріоритети максимізації цифрових трансформацій в Україні як основи розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу. Проведене оцінювання інноваційно-інвестиційного потенціалу дало можливість зробити такі висновки: рівень інноваційно-інвестиційного потенціалу України за період 2009–2021 рр. оцінюється як високий, але має тенденцію до зниження; складові індексу підтверджують високий рівень компонент, які його формують: високий рівень економічної компоненти (0,8591), інноваційної компоненти (0,8722), інфраструктурно-ресурсної (0,8622) та трудової (0,9095) компонент; відмінність індексів ІПП (розрахованого за ф.6) та І*ІПП (розрахованого за ф.12) становить 21,37 %, що може вказувати на врахування синергетичного ефекту спільного впливу показників, які його формують. Обґрунтовано, що перетворення інвестиційного потенціалу на дієвий ресурс розвитку економіки, стимулювання інноваційного вектора розвитку України доцільно шляхом розробки комплексної інноваційно-інвестиційної стратегії, впровадження ефективних організаційно економічних механізмів її реалізації, ліквідації міжсекторальних, міжрегіональних дисбалансів у обсягах вкладених інвестицій, підтримки експорту, використанням дипломатичних каналів просування українських товарів на експортних ринках. Досліджено процес ефективного стратегічного управління розвитком інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Удосконалено прикладний інструментарій розробки та реалізації стратегії розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу України, проблемно-орієнтованої дорожньої карти з ідентифікацією ключових проблем, стратегічних орієнтирів та наслідків розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу України та на цій основі розроблено науково-практичних рекомендації щодо подальшого розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу на середньо- та довгострокову перспективу.

2. The dissertation is devoted to the solution of an important scientific and practical task of developing theoretical foundations, methodical provisions, and practical recommendations for the development of innovation and investment potential in Ukraine. To solve this problem, the content of such concepts as «innovation», «investment», «potential», and «innovation-investment potential» is specified. The specifics of the development of innovation-investment potential in the conditions of the activation of numerous risks and threats at the level of the state, region, and business entities have been determined. In the process of studying the theoretical

foundations of the development of the innovation and investment potential of the national economy, a multiplicity of approaches to determining the content of its basic components was revealed, the critical analysis of which made it possible to deepen the understanding of their content, taking into account the influence of risks and threats, namely: «innovation» is the final type of activity, the result of which is the introduction of innovations that become possible in the conditions of overcoming the risks of the external and internal environment, in the form of new or improved existing technologies, products, services or other organizational and technical solutions that have safety, economic, social, scientific and technical, ecological and other effects ; «investments» - temporarily free funds of the investor, their maximum diversification in conditions of increased risks and placement to obtain benefits in the future. Detailing the content of the mentioned concepts became the basic construct for defining the concept of «innovation and investment potential» as a set of objective conditions of the country's development, its characteristics that contribute to the attraction of investments in the innovation process and make their multiplication possible in conditions of increased risks of the external and internal environment with the aim of the development of knowledge-intensive industries, the increase in the production of goods with a high content of added value and, ultimately, the improvement of economic, social, technological, and environmental effects in society through investments in scientific and technological progress and the development of the business environment. It is proved that the innovation and investment potential are characterized by such interrelated and interdependent stages of its reproduction cycle as formation, implementation, use, preservation, and development. The sequence of assessing of innovation and investment potential is outlined: first, defining the goals and tasks of assessment of innovation and investment potential, the existing methodological basis of assessment and foreign analogs; secondly, the study of influencing factors on the formation and implementation of innovation and investment potential on a short-term and long-term basis; thirdly, carrying out a SWOT analysis of the innovation and investment potential and forming a set of evaluation indicators. Development of methods for assessing investment attractiveness; formation of a complex of evaluation indicators in terms of economic, innovative, labor and resource-infrastructure components; determination of the integral indicator of the level of innovation and investment potential; fourth, determination of strategic guidelines for the implementation of innovation and investment potential of Ukraine. The key priorities for maximizing digital transformations in Ukraine are proposed as the basis for the development of innovation and investment potential. The carried out assessment of innovation and investment potential made it possible to draw the following conclusions: the level of innovation and investment potential of Ukraine for the period 2009–2021 is estimated to be high, but has a tendency to decrease; the components of the index confirm the high level of the components that form it: the high level of the economic component (0.8591), innovative component (0.8722), infrastructure-resource (0.8622) and labor (0.9095) component; the difference between the indices Φ_{IIP} (calculated according to f.6) and $\Phi_{IIP\pi}$ (calculated according to f.12) is 21.37 %, which may indicate taking into account the synergistic effect of the joint influence of the indicators that form it. It is justified that the transformation of the investment potential into an effective resource for the development of the economy, the stimulation of the innovative vector of the development of Ukraine is expedient through the development of a comprehensive innovation and investment strategy, the implementation of effective organizational and economic mechanisms for its implementation, the elimination of intersectoral and interregional imbalances in the volume of investments, export support, and the use of diplomatic channels on the promotion of Ukrainian goods on export markets.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кичко, І., & Панченко, М. (2021). Теоретико-економічні підходи до визначення змісту та перспектив реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу в Україні. Проблеми і Перспективи Економіки та Управління, (3), 19-28.
- Панченко, М. (2022). Перспективи нарощування інфраструктурно-ресурсного компонента інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Економіка та Суспільство, (45).
- Панченко, М. (2023). Цифрова трансформація як напрям післявоєнного відновлення та реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Економіка та Суспільство, (51).
- Panchenko, M. (2023). Directions, methods and instruments of state stimulation of innovation and investment potential of the national economy. Economy and Society, (55).
- Кичко, І., & Панченко, М. (2022). Управління інноваційною інфраструктурою в контексті стимулювання розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу в Україні. Економічний Простір, (177), 40-46.
- Кичко, І., & Панченко, М. (2023). Загрози та ризики формування та реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу України та напрями їх усунення. Економічний Простір, (185), 59-65.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кичко Ірина Іванівна
2. Iryna Kychko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1110-4177

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лопушняк Галина Степанівна
2. Halyna Lopushniak

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-8576-6440**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=-knMTbQAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216527283>**Повне найменування юридичної особи:** Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана**Код за ЄДРПОУ:** 02070884**Місцезнаходження:** просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Згалат-Лозинська Любов Олександрівна
2. Liubov Zgalat-Lozynska

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2063-5738**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет будівництва і
архітектури**Код за ЄДРПОУ:** 02070909**Місцезнаходження:** проспект Повітрофлотський, буд. 31, Київ, 03037, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Косач Ірина Анатоліївна
2. Iryna A. Kosach

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1730-7140

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попело Ольга Володимирівна

2. Olha V. Popelo

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4581-5129

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Маргасова Вікторія Геннадіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Маргасова Вікторія Геннадіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лисенко Наталія Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна